

Полтавський державний аграрний університет
Національно-аграрний інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій
Кафедра менеджменту ім. І. А. Марейної

МАТЕРІАЛИ

I Міжнародної науково-практичної
конференції

**«Стратегічний менеджмент
агропродовольчої сфери в умовах
глобалізації економіки: безпека,
інновації, лідерство»**

**28 вересня 2023 року
м. Полтава**

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування
України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Leibniz institute of agricultural development in transition economies
(Німеччина)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
Administration of the universidad Carlos III de Madrid (Іспанія)
ISMA University (Латвія)
The University of Occupational Safety Management in Katowice
(Польща)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Opole (Польща)
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова
(Казахстан)**

МАТЕРІАЛИ

**І Міжнародної науково-практичної конференції
«Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в
умовах глобалізації економіки: безпека, інновації,
лідерство»**

28 вересня 2023 року

Полтава 2023

Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, 28 вересня 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. 436 с.

У матеріалах конференції розглядаються безпекові та інноваційні особливості стратегічного менеджменту агропродовольчої сфери в умовах актуалізації лідерства в глобальній економіці; практичні рекомендації щодо адаптації, протидії ризикам та підвищення ефективності розвитку суб'єктів господарювання.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

О.А. Галич, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

V. Riashchenko – dr.oec., prof., expert of Latvian Council of Science, ISMA University of Applied Science,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Д.В. Дячков, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Н.В. Баган, PhD з економіки, старший викладач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

А. Шепель, к. с.-г. н., доцент,
*Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Кропивницький, Україна*

ОВОЧІВНИЦТВО – ГАЛУЗЬ, ЯКА ВИМАГАЄ DIGITAL-МАРКЕТИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сезон 2023-2024 р. в Україні показує, наскільки вагомі овочеві та баштанні культури, які вирощувалися в Херсонській та Запорізькій областях завдяки високим показникам урожайності та смаковим якостям. Застосовувати digital-маркетингові технології у цьому сезоні, коли велика кількість споживачів змінили свої місця проживання і в результаті втратили свої традиційні зв'язки з виробниками овочевих культур, потрібно застосовувати, при цьому, після звільнення територій Херсонської та Запорізької областей торгіві мережі повинні бути готові повернутися, відновити зв'язки з товаровиробниками або встановити нові, тому що довоєнні господарства втратили матеріальну базу або змінили власників.

Власники господарств, які спеціалізуються на вирощуванні овочевих культур, вибирають наступну стратегію свого розвитку – 1) глибока спеціалізація (вирощування 1-2 культур за індустріальними технологіями); 2) навпаки, збільшення переліку овочевих культур в господарстві, сподіваючись зменшити ризики негативних фінансових результатів, та як результат – втрата врожайності тих культур, які вирощують; 3) спроба вирощувати 3-5 овочевих культур за індустріальними технологіями. За останні два роки війни вирощуванням овочевих та баштанних культур вимушені зайнятися господарства тих регіонів, які раніше взагалі не мали досвіту їх вирощування (Хмельницька, Вінницька, Кіровоградська та інш. обл.). Всі розуміють, що це вимушений крок, тому що після закінчення війни вирощування овочевих культур повернеться у попередні регіони (Херсонська, Запорізька області). Для цього менеджменту південних господарств потрібно заздалегідь приготуватися.

Треба відмітити, що вартість борщового набору в Україні за останні 5 років зросла у 2,2 рази, а лише за останній рік – у 1,4 рази. Такі результати впливають з розрахунків ЕП [1].

Українське овочівництво у цьому році не повернеться до

обсягів виробництва довоєнного 2021 року, а загальне падіння ринку оцінюється на рівні 25-30%, хоча за різними культурами цей відсоток різниться, повідомив агентству "Інтерфакс-Україна" директор "Рійк Цваан Україна" Іво Кюмюрджієв [2].

Аналізуючи дане інтерв'ю треба зауважити, що навіть після закінчення війни щонайменше протягом наступних двох-трьох років будуть проблеми з відновленням овочівництва в південних регіонах з наступних причин: 1. Знищення Каховського водосховища, яке було потужним джерело поливної води для зрошуваних систем (Каховська та Північно-Кримська); 2. Мінування вказаних територій.

Говорячи про виклики, які стоять перед промисловим овочівництвом у західних регіонах нашої країни, керівник "Рійк Цваан Україна" назвав відсутність зрошення (в цьому регіоні бувають періоди, коли відсутні природні опади і є потреба у штучній подачі води) а також матеріально-технічної бази (посівних комплексів, холодильного обладнання або переробки). Крім того, овочівники західних областей України, згідно думки автора, вельми гостро відчують проблему з робочою силою, більша частина якої мобілізована або виїхала за кордон.

Керівник даної насінневої компанії наголосив на дефіциті необхідних знань щодо вирощування культур у нових для промислового овочівництва регіонах, особливо з огляду на регіональні кліматичні умови, що стали новими для фахівців. Виходом з цієї ситуації є консультування спеціалістами-овочівниками з півдня України агрономів-польовиків західних регіонів, що автор даного матеріалу спостерігав особисто.

Список використаних джерел:

1. Дячкіна А. Різне здорожчання овочів та фруктів у 2023 році: як змінилась вартість борщового набору. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/07/12/702148/> (дата 07.09.2023).

2. Ринок овочів у 2023 р. скоротився на 30% і не повернувся до довоєнного рівня. "Рійк Цваан Україна" URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/911734.html> (дата 07.09.2023).

СЕКЦІЯ 6

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ SMART-ЕКОНОМІКИ У СВІТОВІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ГОСПОДАРСЬКІ СИСТЕМИ

G. Konieczny, Doctor of Social Science,
P.Kolisnichenko, Ph.D. in Economics,
*WSHIU Academy of Applied Sciences
Poznań, Poland*

РОЛЬ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

Формування та розвиток економіки інноваційного типу, яка заснована на розробці та застосуванні сучасної техніки і технологій, наукових досягнень, інтелектуального капіталу, потребує залучення інвестиційних ресурсів. В Україні інноваційна діяльність останніми десятиріччями фінансується за рахунок власних джерел, які складають 80-90 % від загального обсягу інвестицій, за рахунок бюджету та позабюджетних фондів – лише 2-3 %, а близько 10 % займають інші джерела фінансування [1]. До інших джерел відносять різні види традиційного (комерційні кредити) та нетрадиційного (альтернативного) фінансування. До останніх, у свою чергу, відносять: венчурні фонди, лізинг, бізнес-інкубатори, краудфандинг та ін. Особливою формою нетрадиційного фінансування є сьогодні венчурний капітал. У перекладі з англійської слово “venture” перекладається як ризикований. Використання даного капіталу пов’язано з веденням ризикованого підприємництва, та передбачає можливу втрату інвестицій у разі, якщо проект виявиться невдалим.

Дослідники ролі венчурного капіталу в забезпеченні фінансування інноваційної діяльності підприємств надають йому різного значення на різних рівнях економічної діяльності, зокрема:

- на мікрорівні - це можливість створення та випуску нової продукції для малих і середніх підприємств, активізації їх інноваційної діяльності;

- на мезорівні – він стимулює розвиток технологічних галузей;

<i>В. Пилипенко</i>	
СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В АГРОБІЗНЕСІ.....	265
<i>Д. Дячков, О. Плєскач</i>	
АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РЕКЛАМНІЙ КОМПАНІЇ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	268
<i>І. Потапюк, В. Сотніков</i>	
РОЛЬ МАРКЕТИНГОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	271
<i>Т. Шевченко, В. Гончаренко, В. Чобітько</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЇ DIGITAL- МАРКЕТИНГУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	272
<i>А. Шепель</i>	
ОВОЧІВНИЦТВО – ГАЛУЗЬ, ЯКА ВИМАГАЄ DIGITAL- МАРКЕТИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	275

СЕКЦІЯ 6. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ SMART-ЕКОНОМІКИ У СВІТОВІ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ГОСПОДАРСЬКІ СИСТЕМИ

<i>G. Konieczny, P. Kolisnichenko</i>	
РОЛЬ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	277
<i>O. Baklanov</i>	
EUROPEAN EXPERIENCE OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL AREAS.....	279
<i>R.I. Issabekov</i>	
ELECTRONIC COMMERCE IN FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY.....	283
<i>Kh. Kalashnikova</i>	
THE POTENTIAL FOR AGRICULTURAL DEVELOPMENT FROM THE PERSPECTIVE OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION.....	286
<i>A.A. Rakhmetulina</i>	
THE DEVELOPMENT OF TRANSPORT INFRASTRUCTURE IN KAZAKHSTAN.....	289